

لَا إِلَهَ إِلَّا مُحَمَّدٌ
رَسُولُهُ وَالرَّحْمَنُ عَلَيْهِ الْكَفَافُ

سلام بر شهید غریب عشق

به اهتمام

حزین (زهرا) خوش نظر

اسفندماه سال ۱۳۹۵

<http://hazzin.blogfa.com>

<https://telegram.me/hazinkhoshnazar>

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ

خداوندا درود فرست بوحسن فرزند علی بن محمد (ع)

الْبَرُّ التَّقِيُّ الصَّادِقُ الْوَفِيُّ

که آن بزرگوار نیکوکار و پرهیزکار و صادق و فدار بود

النُّورُ الْمُضِيءُ حَازِنٌ عِلْمِكَ

نورفروزنده و خزینه دار علم تو

وَ الْمُذَكَّرُ بِتَوْحِيدِكَ

و یادآورنده مقام توحید و یکتایی ات

وَ وَلِيُّ أَمْرِكَ

و صاحب فرمان تو

وَ خَلَفِ أَئِمَّةِ الدِّينِ الْهُدَاةِ الرَّاشِدِينَ

و جانشین پیشوایان دین و هادیان و رهبران خلق

وَ الْحُجَّةِ عَلَى أَهْلِ الدِّينِ

و حجت خدا بر اهل دنیا بود

فَصَلِّ عَلَيْهِ يَا رَبِّ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِّنْ أَصْفَيَائِكَ

پس خدایا بتو او درودی فرست بهتراز هر درودی که بواحدی از خاصان و بندگان خالص

وَ حُجَّاتَ وَ أَوْلَادِ رُسُلِكَ

و حجت های خود بر خلق و فرزندان رسولانت فرستادی .

يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ

ای خدای تمام عوالم وجود

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ وَسَلِّمْ وَاجْعَلْهُ فَرِيقَمْ

هو اللطيف

مدينه مشرقی ترین گوشه ی زمین ،

و آفتاب از مدينه طلوع می کند.

و خورشید از آنجا متولد می شود ، و به همه عالم سر می کشد ، و گرمایش را ، و نورش را ، به تمام

ذرات هستی می بخشد.

جای پر جبرئیل در آسمان مدينه هنوز نقش بسته است.

سفر به مدینه ، سفر به سرزمین عشق‌های آسمانی است.

آنجا آسمان با زمین یکی می‌شود ،

و تو می‌توانی دست دراز کنی ، و ستاره‌ها در انگشتانت بنشینند.

می‌توانی سبب ماه را از شاخه آسمان بچینی.

می‌توانی خورشید را در آغوش بگیری.

می‌توانی در کنار فرشتگان بال بکشی به هفت آسمان.

زمین مدینه یک قطعه از خاک بهشت است .

ونه که همه‌ی بهشت است.

بهشت که بی‌نور نمی‌شود ، و نور از مدینه طلوع می‌کند.

بهشت بدون مدینه کویر خشک و سوزانی بیش نیست.

بهشت بوی یاس می‌دهد ، و یاس در مدینه است.

بهشت پر از شقایق است ، و پر از گلبوته‌های سرخ محمدی .

شیر عشق از سینه‌های مدینه می‌جوشد ، و در نهرهای بهشت جاری می‌شود.

و شراب‌های بهشتی در جام و سبوی مدینه است.

کوثر در مدینه است.

مدینه در بهشت است ، و بهشت در مدینه.

بقیع در مدینه است

..... و در کوچه‌پس کوچه‌های تاریخ به سال ۲۳۲ هجری باز به مدینه می‌رسیم .

و در غرفه‌ای از غرفه‌های نور ، خورشیدی می‌بینی که از خورشیدی متولد می‌شود.

در آسمان مدینه جشن نور و ستاره است .

و فرشتگان پر از شور و شوق ، نقل نور تقسیم می کنند .

و در این هیاهوی نور و سور، و تبسیم های معطر ملائک ، فرزند مطهر امام هادی علیه السلام را، یازدهمین خورشید ولایت علوی را ، امام حسن عسکری را می بینی که پا به عرصه هستی نهاده است.

فرزنده دیگر از فرزندان مطهر فاطمه سلام الله علیها، که علّم هدایت امت محمدی ، و تشیع سرخ علوی را بر دوش های استوار خویش گرفته است.

مادر گرامی آن حضرت را سوسن یا حدیثه می گفتند. و ایشان در نهایت صلاح و ورع و تقوی بوده اند.

مادر بزرگوار حضرت پاک ترین، پارساترین، پاکدامن ترین و والاترین بانوی زمان خود بودند ، و راویان ایشان را از بانوان عارفه و صالحه برشمرده اند.

و امام حسن عسکری علیه السلام و پدران و جدش در زمان خود به ابن الرضا شناخته می شدند. و امام حسن عسکری علیه السلام در سن دو سالگی همراه با پدر گرامی شان با فراخوان متوكل در سال ۲۳۴ هجری به سامرا رفتد. و در محله ای به نام عسکر اقامت گزیدند.

هنگامی که امام حسن عسکری علیه السلام در دوران طفولیت به سر می برد ، متوكل ، پدرش امام هادی علیه السلام را ، به شهر سامراء منتقل نمود ، و لذا آن حضرت از کودکی در سامرا بودند . از داستانی که از دوران کودکی آن حضرت نقل شده است مشخص می گردد که آن حضرت از همان ابتدا از علمی الهی برخوردار بوده اند :

روزی شخصی امام حسن عسکری علیه السلام را در آن هنگام که کودک بود مشاهده کرد که در کنار عده ای از کودکان که بازی می کردند ، ایستاده است و گریه می کند.

او پنداشت که امام بخاطر نداشتن بازیچه ای که در دست کودکان دیگر است می گرید ، از این رو نزد حضرت رفت و گفت:

«ناراحت نباش، ای پسر رسول خدا! من برایت یک اسباب بازی می خرم ..»

آن حضرت ناراحت شده و گفت: ما را برای بازی نیافریده اند.

آن مرد حیرت کرد و گفت: پس برای چه آفریده اند؟

فرمود: برای دانش و پرستش.

مرد با تعجب پرسید: از کجا این را می گویی؟

فرمود: «زیرا خداوند فرموده :

«افحسبتم انما خلفناکم عبّثا و انکم الینا لا ترجعون»

«آیا گمان می کنید که شما را بیهوده (و برای بازی) آفریده ایم و شما به ما بازگشت نمی کنید؟»

او گفت:

«با آنکه کودک هستی و گناهی بر تو نیست چرا اینگونه منقلب هستی و از خدا می ترسی؟»؟

حضرت فرمود: مادرم را دیدم که می خواست با چند قطعه هیزم ضخیم آتشی بر پا کند.

پس برای روشن کردن آن هیزم های بزرگ، هیزم های کوچکی را روشن کرد. گریه من از این جهت است که مبادا ما جزئی از آن هیزم های ریز و کوچک دوزخیان قرار گیریم

..... با شهادت امام هادی علیه السلام در سال ۲۵۴، امام عسکری علیه السلام در بیست و دو سالگی به سمت امامت شیعیان اثنی عشری منصوب گردید.

امام حسن عسکری علیه السلام ، تحت فشارها و محدودیتهای زیادی از طرف خلافی عباسی ، زندگی

می کرد ، چرا که در آن دوران شیعه به صورت یک قدرت عظیم در عراق درآمده بود ، و این باعث می شد که خلفاء احساس خطر کنند.

روشن است که امام عسکری علیه السلام همانند سایر امامان، در صورت داشتن اختیار و آزادی،
نه سامرا بلکه مدینه را برای زندگی انتخاب می کردند.

در واقع اقامت طولانی ایشان در سامرا جز نوعی بازداشت از طرف خلیفه قابل توجیه نیست.

به همین جهت از امام خواسته بودند حضور خود را در سامرا، به طور مداوم به آگاهی حکومت
برسانند.

چنان که طبق نقل یکی از خدمتکاران امام، آن حضرت هر دوشنبه و پنجشنبه مجبور بود در دار
الخلافه حاضر شود.

و امام علیه السلام بارها در زندان حکام جبار زمان، خلفای ستمگر عباسی دربند بود. و از سوی سه خلیفه‌ای که معاصر آنان بود چندین بار زندانی کشید. و در تمام طول زندگی مطهرشان زیر کنترل شدیدی قرار داشتند.

به طوری که کسی جز در شرایط ویژه‌ای که امام با نزدیکان خود قرار گذاشته بود، امکان تماس با آن حضرت را نمی‌یافت،

و هر آنچه که از خارج به ایشان می‌رسید یا به خارج می‌دادند از طریق مراسلہ بود.

و شیعیان از طریق مکاتبه پرسش خود را مطرح می‌کردند،

و امام علیه السلام نیز پاسخشان را می‌نوشت و برایشان می‌فرستاد.

و شیعیان در زمان ایشان در بعضی از مناطق ایران و کوفه، بغداد، مدائن، مصر، یمن، حجاز و حتی سامرا پایتخت عباسیان بالغ بر دهها میلیون نفر می‌شدند، که همگی آنان مرجع و امامی جز امام حسن عسگری علیه السلام نداشتند.

و طی مدتی که ائمه علیهم السلام را در محاصره قرار داده بودند، و اقامت اجباری در سامرا را بر ایشان تحمیل کرده بودند، شیعه و علمای آنها در فقه، بر روایات و نوشتنهایی که در دسترس محدثین و علمای فارغ‌التحصیل مکتب امام باقر و امام صادق علیهم السلام بود، و نیز به آنچه که از امام کاظم و امام رضا علیهم السلام به ایشان رسیده بود اعتماد می‌کردند.

و حلقه‌های درس و مباحثه در کوفه، بغداد، حجاز و و شهر قم که در آن دوره از تاریخ مشهور بود تشکیل می‌شد.

و محمد بن عمیر، یک صد کتاب از روایات نقل شده از شاگردان امام صادق علیه السلام را در کتابخانه‌ی خود داشت.

و محمد بن سعود عیاشی که معاصر امام هادی و امام حسن عسگری علیهم السلام بود،

تمامی ثروت پدرش را اختصاص به نشر آثار اهل بیت داده بود ، و خانه‌اش همچون مسجد، جایگاه ده‌ها نفر کاتب، مقابله‌کننده، قاری و مفسر بود .

و هنگامی که فرصتی به دست می آمد ، این کتاب‌ها بر امامان عرضه می‌شد تا نظر خود را درباره‌ی آنها ابراز دارند.^۱....

..... و در همین زمانه گروهی از شیعیان یمنی ، ژولیه و پریشان حال به سامرا آمده بودند ، تا به خدمت امام خویش برسند ، و با خویش ، مال‌هایی را به عنوان خمس برای امام علیه‌السلام آورده بودند.

و امام حسن عسکری علیه‌السلام ، یکی از وکلای خویش به نام **عثمان بن سعید عمری** ، که سمان (روغن‌فروش) لقب داشت ، زیرا تجارت روغن می‌کرد ، و این کارش پوششی برای وکالت‌ش بود به آنان معرفی نمود ، که اموالی را که این گروه یمنی با خویش آورده بودند بگیرد . و به آنان فرمود: حال شهادت دهید که **عثمان بن سعید** وکیل من است ، و فرزنش **محمد نیز** وکیل فرزندم **مهدی** شما خواهد بود...

نحوه ارتباط آن حضرت با شیعیان

سالهای امامت ایشان در شهر سامرا و غالبا تحت کنترل شدید خلفای عباسی سپری شد. به نحوی که ارتباط آن حضرت با شیعیان بسیار محدود ، و تنها به وسیله وکلای خاص آن حضرت بود.

^۱ - اقتباس از کتاب زندگی دوازده امام ، ترجمه محمد مقدس ، ج ۲ .

از برخی روایات فهمیده می شود که در زندگی امام حداقل دورانی وجود داشته که امکان دیدار مستقیم با آن بزرگوار در خانه اش نبوده است، و شیعیان معمولاً در مسیری که امام به مرکز حکومت رفت و آمد می کرد، توفیق زیارت چهره آن حضرت را داشته اند.

در کتاب الغیبه آمده است که در یوم النوبه (روز مراجعت امام به مرکز حکومت) شور و شعفی در میان مردم پدید می آمد و خیابانها مملو از جمعیت می شد.

آن گاه که امام در خیابان حضور می یافت، هیاهو خاموش می شد و امام از میان مردم عبور می کرد.

علی بن جعفر از طلبی نقل می کند:

در یکی از روزهای قرار بود امام به دارالخلافه برود ما در عسکر به انتظار دیدار وی جمع شدیم؛ در این حال از طرف آن حضرت توثیقی بین مضمون به ما رسید :

أَلَا يَسْلِمُنَّ عَلَىٰ أَحَدٍ وَ لَا يُشَيرُ إِلَيْهِ وَ لَا يُؤْمِنُ إِنَّكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ

کسی بر من سلام ، و حتی اشاره هم به طرف من نکند؛ زیرا که در امان نیستید .

این روایت به خوبی نشان می دهد که دستگاه خلافت تا چه حد روابط امام با شیعیانش را زیر نظر داشته و آن را کنترل می کرده است .

در چنین وضعیتی امام تنها از طریق وکلا با شیعیان ارتباط داشته ، و آنها مسئولیت رد و بدل کردن نامه های شیعیان به امام یا وکیل ارشد آن حضرت ، و همچنین جمع آوری اموال مربوط به امام از تمامی مناطق شیعه نشین و رساندن آن به امام را بر عهده داشتند.

عثمان بن سعید، شخصیت موجّه و شناخته شده شیعی، وکیل ارشد امام بود و همه اموال به دست او می رسید.

فرزند او محمد بن عثمان نیز منصب وکالت را به عهده داشت .

امام حسن عسکری علیه السلام دارای مکارم اخلاق و عظمت اخلاقی خاصی بود که با آن دوست و دشمن را شیفته خود می‌کرد،

این ویژگی آشکارترین جلوه‌ی شخصیتی حضرت بود که آن را از جد بزرگوار خود پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که اخلاق نیک ایشان همه را فرامی‌گرفت به یادگار داشت.
از ایشان نمونه‌های اخلاقی شکفت انگیزی نقل شده که دشمن کینه توز را ، به دوستی صمیمی و مخلص بدل کرده است.

مورخان و تذکره نویسان زندگانی حضرت، ایشان را داناترین فرد زمان خود معرفی کرده اند، و بر این نکته اتفاق نظر دارند که ایشان نه تنها در احکام دین متخصص بودند ، بلکه در تمام علوم و در عرصه‌های مختلف دانش چه عقلی و چه نقلي یگانه‌ی عصر خود به شمار می‌رفته.
«بختیشور» پزشک مسیحی به شاگرد خود «بطريق» درباره‌ی حضرت چنین می‌گوید:

«بدان که او داناترین فرد روزگار ماست که بر زمین زندگی می‌کند» .

تفسیر قرآن از جمله زمینه‌هایی است که مورد توجه ویژه امام حسن عسکری بوده است تا بدانجا که یک متن مفصل در تفسیر قرآن (که در شمار کهن‌ترین آثار میراث تفسیری امامیه است) به ایشان منسوب شده است.

و سرانجام امام حسن عسکری علیه السلام می‌بایست جامعه را طوری برای مواجهه با امر غیبت امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه شریف آماده می‌ساخت که مردم بتوانند با غایب شدن رهبر و امام خود زودتر و راحت‌تر کنار آمده و علاوه بر این که این امر را بپذیرند؛ اعتقادشان به وجود امام عمیق‌تر شود. برای این هدف ایشان ارتباط مستقیم خود را با شیعیان محدود ساخته بودند و از طرف دیگر بر تولد **حضرت مهدی علیه السلام** بسیار تاکید می‌کردند.....

..... و در همین زمان ، ملیکا ، دختر زیبای قیصر روم را ، در خانه‌ی فرزند مطهر فاطمه

سلام الله علیها ، در خانه‌ی امام حسن عسگری علیه‌السلام می‌یابیم .

و ملیکا ، نرگسی بود خوشبوتر از گل‌های بهشتی .

او که از تبار مریم بود و اینک در کنار یاس می‌نشیند .

و نگاه مهربان مسیح علیه‌السلام ، بدرقه‌ی راهش ،

که او می‌داند روزی به فرزند مطهر نرگس اقتدا خواهد کرد ، و نماز عشق خواهد خواند .

و ملیکا بود که به معرفی خود در دفتر تاریخ نشسته بود :

من ملیکا ، دختر یشواعا فرزند امپراتور روم هستم .

مادرم از فرزندان شمعون ، وصی حضرت عیسی مسیح (علیه‌السلام) است .^۳

و اینک جان تابناک نرگس به بار نشسته است .

و جهان آفرینش در انتظار طلوع خورشید ، انفجار نور

^۳ - رسالت جهانی حضرت مهدی علیه السلام ، فریده گل محمدی آرمان .

در غیبت شیخ طوسی از بشر بن سلیمان برده فروش که از فرزندان ابوابیوب انصاری ، و یکی از شیعیان مخلص حضرت امام هادی و امام حسن عسکری علیهم السلام ، و در سامرا همسایه حضرت بود روایت کرده که گفت:

روزی کافور غلام امام علی النقی علیه السلام نزد من آمد و مرا احضار کرد،

چون خدمت حضرت رسیدم فرمود: ای بشر! تو از اولاد انصار هستی، دوستی شما نسبت به ما
اهل بیت، پیوسته میان شما برقرار است، به طوری که فرزندان شما آن را به ارث میبرند، و شما
مورد وثوق ما هستید.

میخواهم تو را فضیلتی دهم که در مقام دوستی با ما، و این رازی که با تو در میان میگذارم،
بر سایر شیعیان پیشی گیری.

سپس نامه پاکیزه ای به خط و زبان رومی مرقوم فرمود، و سر آن را با خاتم مبارک مهر نمود،
و کیسه زردی که دویست و بیست اشرفی در آن بود بیرون آورد و فرمود:

این را گرفته به بغداد میروی، و صبح فلان روز در سر پل فرات حضور مییابی.

چون کشتی حامل اسیران نزدیک شد، و اسیران را دیدی، میبینی بیشتر مشتریان، فرستادگان
اشراف بنی عباس، و قلیلی از جوانان عرب میباشند.

در این موقع مواطن شخصی به نام (عمر بن زید) برده فروش باش، که کنیزی را به
او صافی مخصوص که از جمله دو لباس حریر پوشیده، و خود را از معرض فروش و
دسترس مشتریان حفظ میکند، به مشتریان عرضه میدارد.

در این وقت صدای ناله او را به زبان رومی از پس پرده رقیقی میشنوی، که بر اسارت و
هتک احترام خود مینالد، یکی از مشتریان به عمر بن زید خواهد گفت: عفت این کنیز رغبت
مرا بوی جلب نموده، او را به سیصد دینار به من بفروش.

کنیزک به زبان عربی میگوید: اگر تو حضرت سلیمان و دارای حشمت او باشی، من به تو رغبت
ندارم، بیهوده مال خود را تلف مکن.

فروشنده میگوید: پس چاره چیست؟ من ناگزیرم تو را بفروشم

کنیزک می‌گوید: چرا شتاب می‌کنی؟ بگزار خریداری پیدا شود که قلب من به او و وفا و امانت وی آرام گیرد.

در این هنگام نزد فروشنده برو و بگو من حامل نامه لطیفی هستم که یکی از اشراف، به خط و زبان رومی نوشته و کرم و وفا و شرافت و امانت خود را در آن شرح داده است.

نامه را به کنیزک نشان بده تا درباره نویسنده آن بیاندیشد. اگر بخواهی مایل گردید و تو نیز راضی شدی، من به وکالت او کنیزک را می‌خرم.

بشر بن سلیمان می‌گوید: آن چه امام علی النقی علیه السلام فرمود امثال نمودم.
چون نگاه کنیزک به نامه حضرت افتاد سخت بگریست، سپس رو به عمر بن زید کرد و گفت:
مرا به صاحب این نامه بفروش، و سوگند یاد نمود که اگر از فروش او به صاحب وی امتناع

کند خود را هلاک خواهد کرد،

من در تعیین قیمت او با فروشنده گفتگوی بسیار کردم تا به همان مبلغ که امام به من داده بود راضی شد.

من هم پول را بخواهی تسلیم نمودم، و با کنیزک که خندان و شادان بود به محلی که در بغداد اجاره کرده بودم آمدیم.

در آن حال با بی‌قراری زیاد نامه امام را از جیب بیرون آورده می‌بوسید، و روی دیدگان و مژگان خود می‌نهاد و بر بدن و صورت می‌کشید.

من گفتم: عجبا! نامه ای را می‌بوسی که نویسنده آن را نمی‌شناسی!

گفت: ای درمانده کم معرفت! گوش فراده و دل سوی من بدار.

من ملیکه دختر یشوعا پسر قیصر روم هستم،

مادرم از فرزندان حواریین است،

و به شمعون ، وصی حضرت عیسیٰ علیه السلام نسبت می‌رسانم ،

بگذار داستان عجیب خود را برایت نقل کنم .

جد من قیصر می‌خواست مرا که سیزده سال بیشتر نداشتم برای پسر برادرش تزویج کند .

سیصد نفر از رهبانان و قسیسین نصاری از دودمان حواریین عیسیٰ بن مریم علیه السلام ،

و هفتصد نفر از اعيان و اشراف ، و چهار هزار نفر از امراء و فرماندهان و سران لشکر و

بزرگان مملکت را جمع نمود .

آنگاه تختی آراسته به انواع جواهرات را روی چهل پایه نصب کرد .

چون پسر برادرش را روی آن نشانید ، و صلیب‌ها را بیرون آورد ، و اسقف‌ها پیش روی

او قرار گرفتند ، و سفرهای انجیل‌ها را گشودند ، ناگهان صلیب‌ها از بلندی بروی زمین فرو

ریخت ، و پایه‌های تخت در هم شکست .

پسر عمومیم با حالت بی‌هوشی از بالای تخت بر روی زمین درافتاده ، و رنگ صورت اسقف‌ها

دگرگون گشت و سخت بلرزیدند .

بزرگ اسقف‌ها چون این بدید رو به جدم کرد و گفت :

پادشاه! ما را از مشاهده این اوضاع منحوس که نشانه زوال دین مسیح و مذهب پادشاهی است

معاف بدار!

خدم نیز اوضاع را به فال بد گرفت ، مع هذا به اسقف‌ها دستور داد تا پایه‌های تخت را استوار

کنند و صلیب‌ها را دوباره برافرازند ، و گفت :

پسر بدخت برادرم را بیاورید تا هر طور هست این دختر را به وی تزویج نمایم ، باشد که با این

وصلت می‌مون نحوست آن برطرف گردد .

چون دستور او را عملی کردند ، آنچه بار نخست روی داده بود تجدید شد .

مردم پر اکنده گشتد ، و جدم با حالت اندوه به حرم را رفت ، و پرده ها بیافتاد.

شب هنگام در خواب دیدم مثل این که حضرت عیسی، و حضرت شمعون وصی او، و گروهی از حواریین ، در قصر جدم قیصر اجتماع کرده اند ، و در جای تخت منبری که نور از آن می درخشید قرار دارد.

چیزی نگذشت که حضرت محمد صلی الله علیه و آله پیغمبر خاتم ، و داماد و جانشین او ، و

جمعی از فرزندان وی وارد قصر شدند،

حضرت عیسی علیه السلام به استقبال شتافت و با محمد صلی الله علیه و آله معانقه کرد ،

و محمد صلی الله علیه و آله فرمودند:

يا روح الله! من به خواستگاري دختر وصي شما شمعون، برای فرزندم آمده ام،

و در این هنگام اشاره به امام حسن عسکری علیه السلام نمود.

حضرت عیسی نگاهی به شمعون کرده و گفت: شرافت بسوی تو روی آورده با این وصلت با

میمنت موافقت کن. او هم گفت: موافقم.

پس محمد صلی الله علیه و آله ، بالای منبر رفت و خطبه ای انشاء فرمود ، و مرا برای

فرزندش تزویج کرد، و حضرت عیسی و فرزندان خود و حواریون را گواه گرفت.

چون از خواب برخاستم از بیم جان ، خواب خود را برای پدر و جدم نقل نکردم،

و همواره آن را پوشیده می داشتم.

بعد از آن شب چنان قلبم از محبت امام حسن عسکری علیه السلام موج میزد که از خوردن و

آشامیدن بازماندم ، و کمک لاغر و رنجور گشتم و سخت بیمار شدم.

جدم تمام پزشکان را احضار نمود و از مداوای من استفسار کرد، و چون مأیوس گردید گفت:

نور دیده! هر خواهشی داری بگو تا در انجام آن بکوشم؟

گفتم: پدر جان! اگر در بروی اسیران مسلمین بگشائی، و آنها را از قید و بند و زندان آزاد

گردانی، امید است که عیسی و مادرش مرا شفا دهند.

پدرم تقاضای مرا پذیرفت، و من نیز به ظاهر اظهار بھبودی کردم و کمی غذا خوردم.

پدرم از این واقعه خشنود گردید، و سعی در رعایت حال اسیران مسلمین، و احترام آنان نمود.

چهارده شب بعد از این ماجرا باز در خواب دیدم که، حضرت فاطمه علیها السلام، با حضرت

مریم و حوریان بهشتی به عیادت من آمده اند.

حضرت مریم روی به من نمود و فرمود: این بانوی بانوان جهان، و مادرشوهر تو است.

من دامن مبارک او را گرفتم و گریه نمودم، و از نیامدن امام حسن عسکری علیه السلام به دیدنم،

شکایت کردم.

فرمود: او به عیادت تو نخواهد آمد، زیرا تو مشرک به خدا، و پیرو مذهب نصاری هستی.

این خواهر من مریم است که از دین تو به خداوند پناه می‌پیرد.

اگر می‌خواهی خدا و عیسی، و مریم از تو خشنود باشند، و میل داری فرزندم به دیدنت بباید،

به یگلگنگی خداوند، و این که محمد پدر من خاتم پیامبران است گواهی بده.

چون این کلمات را ادا نمودم، فاطمه علیها السلام مرا در آغوش گرفت،

و بدین گونه حالم بھبود یافت.

سپس فرمود: اکنون منتظر فرزندم حسن عسکری باش که او را نزد تو خواهم فرستاد.

چون از خواب برخاستم، شوق زیادی برای ملاقات حضرت در خود حس کردم.

شب بعد امام را در خواب دیدم،

و در حالی که از گذشته شکوه می‌نمودم گفتم: ای محبوب من! من که خود را در راه محبت تو

تلف کردم!

فرمود: نیامدن من علتی سوای مذهب سابق تو نداشت ، و اکنون که اسلام آورده ای هر شب به دیدنت می آیم ، تا موقعی که فراق ما مبدل به وصال گردد .

از آن شب تاکنون شبی نیست لئه وجود ناز نینش را به خواب نبینم.

بشر بن سلیمان می گوید: پرسیدم چطور شد که به میان اسیران افتادی؟

گفت : در یکی از شبها در عالم خواب ، امام حسن عسکری علیه السلام فرمود:
فلان روز جدت قیصر لشکری به جنگ مسلمانان می فرستد.

تو هم به طور ناشناس در لباس خدمتکاران ، همراه عده ای از کنیزان ، از فلان راه ، به آنها ملحق شو.

سپس پیشقاولان اسلام مطلع شدند و ما را اسیر گرفتند ،
و کار من بدین گونه که دیدی انجام پذیرفت. ولی تاکنون به کسی نگفته ام نوه پادشاه روم هستم
حتی پیرمردی که من در تقسیم غنائم جنگ سهم او شده بودم نام را پرسید، ولی من اظهاری
نکردم و گفتم: نرجس!

بشر می گوید: گفتم: عجب است که تو رومی هستی و زبانت عربی است؟!
گفت جدم در تربیت من جهدی بلیغ داشت.

او زنی را که چندین زبان می دانست معین کرده بود که صبح و شام نزد من آمده ، زبان عربی به
من بیاموزد ، و به همین جهت عربی را به خوبی آموختم.

بشر می گوید: چون او را به سامرہ خدمت امام علی النقی علیه السلام آوردم حضرت از وی
پرسید: عزت اسلام و ذلت نصاری و شرف خاندان پیغمبر را چگونه دیدی؟
گفت: درباره چیزی که شما از من داناتر می باشید چه عرض کنم؟

فرمود: می خواهم ده هزار دینار یا مژده مسرت انگیزی به تو بدهم، کدام یاک را انتخاب می کنی؟

عرض کرد: مژده فرزندی به من دهد!

فرمود:

تو را مژده به فرزندی میدهم که شرق و غرب عالم را مالک شود، و جهان را از عدل و داد پر گرداند، پس از آن که پر از ظلم و جور شده باشد.

عرض کرد: این فرزند از چه شوهری خواهد بود؟

فرمود: از آن کس که پیامبر اسلام در فلان شب و فلان ماه و فلان سال رومی ، تو را برای او خواستگاری نمود.

در آن شب عیسی بن مریم و وصی او تو را به کی تزویج کردند؟

گفت: به فرزند دلبند شما!

فرمود او را می شناسی؟

عرض کرد: از شبی که بدست حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها اسلام آوردم ، شبی نیست که او ببین من نیامده باشد.

در این وقت امام نهم به «کافور» خادمش فرمود:

خواهرم حکیمه را بگو نزد من بباید.

چون آن بانوی محترم آمد فرمود: خواهر! این زن همان است که گفته بودم.

حکیمه خاتون آن بانو را مدتی در آغوش گرفت و از دیدارش شادمان گردید.

آن گاه امام علی النقی علیه السلام فرمود:

عمه! او را به خانه خود ببر و فرایض دینی ، و اعمال مستحبه را به او بیاموز ،
که او همسر فرزندم حسن ، و مادر قائم آل محمد صلی الله علیه و آله است....

..... و در سال ۲۶۰ هجری در نیمه اول ربیع الاول امام حسن عسگری علیه السلام در سن

۲۸ سالگی به وسیله‌ی زهری که به دستور معتمد عباسی به آن حضرت خورانده شد به شهادت رسیدند.

و وقتی خبر شهادت آن حضرت به گوش مردم رسید سامرا یکپارچه شیون و زاری شد.

آن روز سامرا به روز قیامت شباht پیدا کرده بود.

ومردمان دیدند که کودکی سبز چهره بلمویی مجعد و دندان‌هایی دور از هم پیش آمد و بر جنازه‌ی

مطهر امام علیه السلام نماز گزارد.^۳

و امام حسن عسگری علیه السلام در کنار پدر گرامی‌شان امام هادی علیه السلام، در سامرا در

تربت عشق نهان گردید.

^۳ - اقتباس از زندگی دوازده امام، هاشم معروف الحسنی، ترجمه محمد مقدس، ج ۲.

به راستی کدام آسمان چون جان شیعه این چنین نورانی و زیبایست.

و کدام سرزمین این چنین سبز.

سرزمین اهورائی جان شیعه ، سبز تراز بهشت است.

شیعه مدینه را دارد.

شیعه دل به عشق سپرده است ، و جان بر سر این عشق میگذارد.

شیعه با عشق زندگی میکند ، و در عشق میمیرد.

شیعه انتظار را میشناسد.

شیعه در باور بهار به انتظار صبح نشسته است.

الیس الصبح بقريب

آیا صبح نزدیک نیست؟

اللَّهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ حَمْرَةِ الْأَرْضِ
أَعُوْذُ بِكَ مِنْ حَمْرَةِ الْمَاءِ
أَعُوْذُ بِكَ مِنْ حَمْرَةِ الْمَنَامِ
أَعُوْذُ بِكَ مِنْ حَمْرَةِ الْمَنَامِ

لَا يَحْمِلُنَا شَدَّادُ الْأَرْضِ

یازده بار جهان کوشہ زندان کم نیست

یازده بار جهان گوشہ می زندان کم نیست

کنج زندان بلا کریه می باران کم نیست

سامرانی شده ام، راه کدایی بدم

لقدمه نانی بده از دست شمانان کم نیست

قمرت کعبه نشد تاکه طوافت بنزد

بر دل کعبه همین داغ فراوان کم نیست

یازده بار به جای توبه مشهد رقم

بپیش بخداج فقیران کم نیست

زخم دن ان تو و جام پرا ز خون آبه

ما جرائی است که دایل تو چنان کم نیست

بو سه می جام به لب های تو یعنی این بار

خیز ران نیست ولی رو شده می دن ان کم نیست

از همان دم پسر کو چلتان باران شد

تا همین سخط که خون گری می باران کم نیست

در تسعیح حرمت بادل خون می کشم

که مکردا غم جان مرقد ویران کم نیست

(سید حمید رضا بر قمی)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّالْأَلْيَّاءِ وَبَلِّغْ نَبَّعَمْ

داستان هایی از امام حسن عسکری علیه السلام

برکات حجت خدا

احمد بن اسحاق گوید:

بر امام حسن عسکری علیه السلام وارد شدم و می خواستم از امام بعد از او سوال کنم.

امام علیه السلام قبل از سوال من فرمود: ای احمد بن اسحاق!

خداآوند زمین را از زمان خلقت آدم تا روز قیامت از وجود حجت خالی نمی گذارد و به وسیله اوست
که بلا را از اهل زمین دور می گرداند، باران می بارد و برکات زمین ظاهر می شود.

عرض کردم: یا بن رسول الله: امام بعد از شما کیست؟
امام علیه السلام با عجله برخاست و داخل اتاق دیگر شد و در حالی که بچه سه ساله ای که همانند ماه
شب چهاردهم زیبا بود را بر دوش داشت بازگشت و فرمود:

ای احمد اگر نزد خداوند و ما دارای ارزش و مقامی نبودی فرزندم را به تو نشان نمی دادم،

او هم نام رسول الله صلی الله علیه و آله است که زمین را پر از قسط و عدل می کند همانا گونه که پر از ظلم و جور شده است .
ای احمد! مثل او در این امت مثل حضرت خضر علیه السلام و ذوالقرنین است.

به خدا قسم غیبی می کند که هر کس جز آنکه خداوند او را بر امامتش ثابت و استوار و استوار نگاه داشته است و توفیق دعا برای تعجیل در فرج او داده است از اعتقاد به او منحرف می گردد .

عرض کردم: مولای من! آیا نشانه هایی دارد که قلبم به آن مطمئن شود?
در این هنگام کودک سه ساله با زبان فصیح عربی گفت:

انا بقيه الله في ارضه و المنتقم من اعدائه
من بقيه الله در زمین و انتقام گیرنده از دشمنان خدا هستم .

احمد بن اسحاق گوید:

من در حالی که بسیار خوشحال بودم از محضر امام علیه السلام خارج شدم و روز بعد خدمت او رسیدم و عرض کردم:

از لطفی که دیروز به من کردید بسیار مسرور شدم، اما بفرمائید سنتی که از خضر و ذوالقرنین در او چیست؟

امام علیه السلام فرمود: طولانی شدن غیبت اوست .
عرض کردم: یا بن رسول الله غیبت او طولانی می شود؟
فرمود :

قسم به پروردگارم اکثر معتقدین به او از امامتش بر می گردند ، و کسی جز آنکه در عهد ولایت ما پا بر جاست و ایمان در قلب او نوشته شده است و با روح الهی تایید شده است ثابت قدم نمی ماند.
ای احمد! آنچه به تو می گفتم سری از اسرار الهی است، از دیگران مخفی بدار و از شکر گزاران باش که با مادر علیین بهشت خواهی بود .

(محجة البيضاء، ج ٤،)

آشنائی به تمام لغات و زبان‌ها و دیگر علوم

مرحوم شیخ مفید، کلینی ، راوندی و بعضی دیگر از بزرگان در کتاب‌های خود آورده اند: یکی از خادمان حضرت ابوالحسن ، امام علی هادی علیه السلام - به نام نصیر خادم - حکایت کند:

بارها به طور مکرّر می‌دیدم و می‌شنیدم که حضرت ابومحمد، امام حسن عسکری علیه السلام در حیات پدر بزرگوارش با افراد مختلف ، به لغت و لهجه ترکی ، رومی ، خزری و... سخن می‌گوید. مشاهده این حالات ، برای من بسیار تعجب‌آور و حیرت انگیز بود و با خود می‌گفتم : این شخص - یعنی ؛ امام عسکری علیه السلام - در شهر مدینه به دنیا آمده و نیز خانواده و آشنایان او عرب بوده و هستند، جائی هم که نرفته است ، پس چگونه به تمام لغت‌ها و زبان‌ها آشنا است و بر همه آن‌ها تسلط کامل دارد؟

تا آن که پدرش امام هادی علیه السلام به شهادت رسید؛ و باز هم می‌دیدم که فرزنش ، حضرت ابومحمد عسکری علیه السلام با طبقات مختلف و زبان‌ها و لهجه‌های گوناگون سخن می‌گوید، روز به روز بر تعجب من افزوده می‌گشت که از چه طریقی و به چه وسیله‌ای حضرت به همه زبان‌ها آشنا شده است ؟

تا آن که روزی در محضر مبارک آن حضرت نشسته بودم و بدون آن که حرفی بزنم ، فقط در درون خود، این فکر را گذراندم که حضرت چگونه به همه لغت‌ها و زبان‌ها آگاه و آشنا شده است ؟ که ناگهان امام حسن عسکری علیه السلام به من روی کرده و مرا مورد خطاب قرار داد و فرمود:

خداآند تبارک و تعالیٰ حجّت و خلیفه خود را که برای هدایت و سعادت بندگانش تعیین نموده است
دارای خصوصیات و امتیازهای ویژه‌ای می‌باشد،
همچنین علم و آشنائی به تمام لهجه‌ها و لغت‌ها حتی به زبان حیوانات را دارند .
و نیز معرفت به نسب شناسی و آشنائی به تمام حوادث و جریانات گذشته و آینده را که خداوند متعال از باب لطف به حجّت و خلیفه خود عطا کرده است ، دارند به طوری که هر لحظه اراده کنند، همه چیز و تمام جریانات را می‌دانند .

سپس امام حسن عسکری علیه السلام در ادامه فرمایشاتش افزود:

چنانچه این امتیازها و ویژگی‌ها نبود، آن وقت فرقی بین آن‌ها و دیگر مخلوق وجود نداشت ؛ و حال آن که امام و حجّت خداوند باید در تمام جهات از دیگران برتر و والاتر باشد .

(ارشاد شیخ مفید: 14 اصول کافی : ج ۱ ، ص ۵۰۹ ، ح ۱۱ ، الخرایج و الجرایح : ج ۱ ، ص ۴۳۶ ، ح ۸ ، بخارا لا نوار: ج ۵۰ ، ص ۲۶۸ ، ح ۳۴۳)

ماجرای پرداخت بدھی یار امام عسکری علیہ السلام به روش عجیب

یکی از اصحاب و دوستان امام حسن عسکری(ع) به نام ابوهاشم جعفری حکایت کرد :

روزی امام علیہ السلام سوار مرکب سواری خود شد و به سمت صحراء بیابان حرکت کرد ،

و من نیز همراه حضرت سوار شدم و به راه افتادم و حضرت جلوی من حرکت می کرد ،

چون مقداری راه رفتیم ناگهان به فکرم رسید که بدھی سنگینی دارم و بدون آنکه سخنی بگویم ، در ذهن و فکر خود مشغول چاره‌اندیشی بودم .

در همین بین امام(ع) متوجه من شد و فرمود:

ناراحت نباش ، خداوند متعال آن را اداء خواهد کرد .

و سپس خم شد و با عصایی که در دست داشت ، روی زمین خطی کشید و فرمود:

ای ابوهاشم! پیاده شو و آن را بردار و ضمناً مواضع باش که این جریان را برای کسی بازگو نکنی ، وققی پیاده شدم ، دیدم قطعه‌ای طلا داخل خاک‌ها افتاده است ، آن را برداشتم و در خورجین نهادم و سوار شدم و به همراه امام(ع) به راه خود ادامه دادم ،

باز مقدار مختصری که رفتیم ، با خود گفتم :

اگر این قطعه طلا به اندازه بدھی من باشد که خوب است ، ولی من تهییست هستم و توان تامین مخارج زندگی خود و خانواده‌ام را ندارم ، مخصوصاً که فصل زمستان است و اهل منزل آنوقه و لباس مناسب ندارند ، در همین لحظه بدون آنکه حرفی زده باشم ، امام(ع) مجدداً نگاهی به من کرد و خم شد و با عصای خود روی زمین خطی کشید و فرمود:

ای ابوهاشم! آن را بردار و این اسرار را به کسی نگو ،

پس چون پیاده شدم ، دیدم قطعه‌ای نقره روی زمین افتاده است ، آن را برداشتم و در خورجین کنار آن قطعه طلا گذاشتم و سپس سوار شدم و به راه خود ادامه دادیم ،

پس از اینکه مقداری دیگر راه رفتیم ، به سوی منزل بازگشتیم و امام عسکری علیہ السلام به منزل خود تشریف برد و من نیز رهسپار منزل خویش شدم .

بعد از چند روزی طلا را به بازار برده و قیمت کردم ، به مقدار بدھی‌هایم بود ، نه کم و نه زیاد .

و آن قطعه نقره را نیز فروختم و نیازمندی‌های منزل و خانواده‌ام را تهییه و تأمین کردم .

(چهل داستان و چهل حدیث از امام حسن عسکری علیہ السلام ، عبدالله صالحی)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّالْأَئِمَّةِ الْمُرْسَلِينَ

تشویق نویسنده‌گان

حضرت امام عسکری علیه السلام در کنار تربیت شاگردان از تشویق نویسنده‌گان غافل نبود؛

از جمله داود بن قاسم جعفری می‌گوید:

کتاب «یوم و لیله» از یونس آل یقطین را به حضرت عسکری علیه السلام عرضه داشتم.

امام فرمود: «تَصْنِيفٌ مَنْ هَذَا؟ نوْشْتَهُ چَهْ كَسِيْ أَسْتَ؟»

گفتم: نوشتہ ی یونس است.

آنگاه فرمود:

«أَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ حَرْفٍ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛»

خداؤند در مقابل هر حرف، نوری به او در روز قیامت عطا فرماید.

(بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۵۰، ح ۲۵، رجال النجاشی، ابوالعباس نجاشی، قم، مکتب
الداوری، ۱۴۰۲ هـ، ص ۴۴۷، شماره ۸۵، ۱۲۰)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّالْأَئِمَّةِ الْمُرْسَلِينَ

احترام به سادات

یکی از نوادگان امام صادق علیه السلام به نام «حسین بن ساکن» در قم مبتلا به شراب خواری بود. روزی برای حاجتی نزد احمد بن اسحاق، وکیل او قاف در شهر قم رفت، ولی احمد او را راه نداد و او با غم و اندوه برگشت. در همان سال احمد بن اسحق به حج رفت و در میان راه به سامرا رسید. اجازه خواست تا خدمت امام عسکری علیه السلام برسد، ولی امام به او اجازه نداد. احمد بسیار گریه کرد تا امام اجازه داد. همین که علت را جویا شد، امام فرمود: چرا تو پسر عمومی مارا راه ندادی؟ گفت: به خدا قسم! او را رد نکردم مگر به سبب گناه او. حضرت فرمود:

راست می‌گویی، اما چاره‌ای نیست جز آن که به سادات احترام بگذاری. احمد بن موسی به قم برگشت و مردم به دیدن او آمدند، حسین بن ساکن نیز همراه آنان بود. تا چشم احمد بن اسحاق به او افتاد، او را در آغوش گرفت و او را بسیار احترام کرد. حسین از او بپرسید: چرا روش تو درباره‌ی من عوض شده است؟ احمد بن اسحق داستان دیدارش با امام عسکری علیه السلام را بیان کرد، حسین بسیار منقلب شد، و توبه کرد و از گناه خود دست برداشت.

(آیینه کمال، سیری گذرا در سیره امامان معصوم در عراق، اکبر دهقان
انتشارات زائر آستانه مقدسه، ص ۲۲۸)

فرق بین شیعه و دوست

در کتاب تفسیر منسوب به امام حسن عسکری امام عسکری علیه السلام و نیز در کتاب مرحوم قطب الدین راوندی - به نقل از دو نفر از روایان حدیث به نام یوسف بن محمد و علی بن سیار - آمده است:

شبی از شب ها به محضر مبارک حضرت ابو محمد، امام حسن عسکری علیه السلام وارد شدیم،

همچنین والی شهر که علاقه‌ی خاصی نسبت به حضرت داشت، به همراه شخصی که دست های او را بسته بودند، وارد منزل امام علیه السلام شد، و اظهار داشت: یا ابن رسول الله! این شخص را از دکان صراف در حال سرقت و دزدی گرفته ایم، و چون خواستیم او را همانند دیگر دزدان شکنجه و تأدب کنیم، اظهار داشت که از شیعیان حضرت علی علیه السلام و نیز از شیعیان شما است، و ما از تعذیب او خودداری کردیم، و نزد شما آمدیم تا ما را راهنمائی و تکلیف مارا نسبت به این شخص روشن بفرمائی.

حضرت فرمود:

به خداوند پناه می‌برم، او شیعه علی علیه السلام نیست،
او برای نجات خود چنین ادعائی را کرده است.

سپس والی آن سارق را از آن جا برد، و به دو نفر از مأمورین خود دستور داد تا آن سارق را تعذیب و تأدیب نمایند، پس او را بر زمین خوابانیدند و شروع کردند بر بدنش شلاق بزنند؛ ولی هر چه شلاق می‌زند روی زمین می‌خورد و به آن سارق اصابت نمی‌کرد. بعد از آن، والی مجدد او را نزد امام حسن عسکری علیه السلام آورد و گفت:

یا ابن رسول الله! بسیار جای تعجب است، فرمودی که او از شیعیان شما نیست، اگر از شیعیان شما نباشد پس لابد از شیعیان و پیروان شیطان خواهد بود و باید در آتش قهر خداوند متعال بسوژد. و سپس افزود: با این اوصاف، من از این مرد معجزه و کرامتی را مشاهده کردم که بسیار مهم خواهد بود، هر چه مأمورین بر او تازیانه می‌زندند بر زمین می‌خورد و بر بدن او اصابت نمی‌کود و تمام افراد از این جریان در تعجب و حیرت قرار گرفته اند. در این موقع امام حسن عسکری علیه السلام به والی خطاب نمود و فرمود:

ای بندھی خدا! او در ادعای خود دروغ می‌گوید، او از شیعیان ما نیست،
بلکه از محبین و دوستان ما می‌باشد.

والی اظهار داشت: از رظر ما فرقی بین شیعه و دوست نمی‌باشد، لطفاً بفرمائید که فرق بین آن‌ها چیست؟
حضرت فرمود:

همانا شیعیان ما کسانی هستند که در تمام مسائل زندگی مطیع و فرمان بر دستورات ما باشند، و سعی دارند بر این که در هیچ موردي معصیت و مخالفت ما را ننمایند. و هر که خلاف چنین روشنی باشد، و اظهار علاوه و محبت نسبت به ما نماید، دوست ما می‌باشد، نه شیعه‌ی ما.

سپس امام علیه السلام به والی فرمود: تو نیز دروغ بزرگی را ادعا کردی، چون که گفتی معجزه دیده ام؛ و چنانچه این گفتار از روی علم و ایمان باشد مستحق عذاب جهنم می‌باشی. بعد از آن، حضرت در توضیح فرمایش خود افزود: معجزه مخصوص انبیاء و ما اهل بیت عصمت و طهارت می‌باشد، برای شرافت و فضیلتی که ما بر دیگران داریم، و نیز برای اثبات واقعیات و حقایقی که از طرف خداوند متعال به ما رسیده است. در پایان، امام عسکری علیه السلام به آن مرد - متهم به سرقت - خطاب نمود و فرمود:

باید شیعه‌ی علی علیه السلام در تمام امور زندگی، شیعه و پیرو او - و دیگر اهل بیت رسالت - باشد و ایشان را در هر حال تصدیق نماید؛ و نیز باید سعی نماید که هیچ گونه تخلفی با ایشان نداشته باشد، و خلاصه آن که در همه‌ی امور، خود را هماهنگ و مطیع ایشان بداند.

(تفسير الا مام العسكري عليه السلام : ص ٣١٦، ح ١٦١ ،الخرايج و الجرائح : ج ٢، ص ٦٨٤، ح ٣ ،
مدينة المعاجز: ج ٧، ص ٢٥٧٩).

لِيَصْلَى عَلَيْهِ سَلَامٌ وَلَا يُحْرَجْ فِي حَمْمٍ

الحمد لله رب العالمين

إِنِّي مَنْ مَوَاعِيدُه صَادِقَةٌ، يَا مَنْ أَيَادِيهِ فَاضِلَةٌ، يَا مَنْ رَحْمَتَهُ وَاسِعَةٌ، يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغْيَثِينَ، يَا مُحِبِّ دَعَوَةِ
الْمُضطَرِّينَ، يَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى، وَخَلَقَهُ بِالْمَنْزِلِ الْأَدْنِي... فَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاهْدَنِي مِنْ
عِنْدِكَ وَافْضُلْ عَلَىَّ مِنْ فَضْلِكَ وَانْشُرْ عَلَىَّ مِنْ رَحْمَتِكَ وَأَنْزِلْ عَلَىَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ الرَّبُّ الْجَلِيلُ
وَأَنَا الْعَبْدُ الْمُسْعِفُ. وَشَتَّانَ مَا بَيْنَنَا يَا حَنَانَ يَا مَنَانَ، يَا ذَالِجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ

ای خدایی که در وعده هایش راستگوست!

ای آفریدگاری که نعمت هایش افزون است!

ای کسی که سایه رحتمش گسترده است!

ای دادرس دادخواهان!

ای اجابت کننده دعای بیچارگان

ای کسی که در بالاترین مرتبه قرار داری و آفریده هایت در پایین ترین منزل جای دارند!...

بر محمد آل او درود فرست، و خودت مرا هدایت کن، و فضل خودت را بر من افاضه کن ،

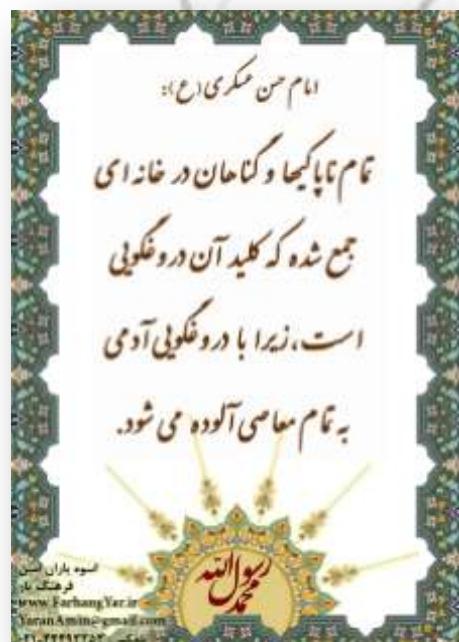
و رحمت خود را بر من فرآگیر ساز، و برکات خودت را بر من نازل گردان،

همانا که تو پروردگار بزرگ هستی و من بنده ضعیف و ناتوان؛

و چقدر تفاوت است بین من و تو،

ای خدای مهربان و بخشاینده و ای صاحب جلالت و بزرگواری .

مصابح المتهجد، ص ۲۲۷

فَاعْلَمْ يَقِينًا يَا اسْحَاقَ! إِنَّهُ مَنْ خَرَجَ مِنْ هَذِهِ الدُّنْيَا أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلَّ سَبِيلًا، يَابْنَ اسْمَاعِيلَ! لَيْسَ تَعْمَى الْإِبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ، وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ فِي مُحَكَّمٍ كِتَابِهِ حِكَايَةً عَنِ الظَّالِمِ إِذْ يَقُولُ «رَبَّ لَمْ حَشِرتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كَنْتُ بَصِيرًا قَالَ ذَلِكَ اتَّكَ آيَاتِنَا فَنَسِّثُهَا وَذَلِكَ الْيَوْمُ ثُنْسِي

ای اسحاق!

یقین بدان هر کس از این دنیا نابینا {و گمراه} رود او در آخرت نیز نابینا و گمراه خواهد بود.

ای پسر اسماعیل! مقصود از نابینایی، کوری چشم نیست،

بلکه قلب هایی هستند که در اندرون سینه ها قرار دارد که کور می شوند

و این همان سخن پروردگار متعال است که در کتاب محکم خویش از ستمگری حکایت می کند که وی [هنگامی که روز قیامت نابینا محسور می شود با اعتراض به خداوند] می گوید:

«خداوند! چرا مرا نابینا محسور کردی، در حالی که در دنیا بینا بودم.

خداوند می فرماید:

همچنان که در دنیا آیت ما به تو رسید و آن ها را به فراموشی سپردی،

همین طور امروز تو از فراموش شدگانی.

تحف العقول، ص ۴۸۴

وَاللَّهُ لَيَعْلَمُ بِغَيْبِنَّ غَيْبَةً لَا يَنْجُو فِيهَا إِلَّا مَنْ ثَبَّتَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَ عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ وَوَفَّقَهُ لِلذِّعَاءِ بِتَعْجِيلِ فَرْجِهِ

به خدا سوگند مهدی (ارواحناده) آن گونه نهان خواهد گشت که هیچ کس در زمان غیبت او،

از گمراهی و هلاکت نجات نخواهد یافت؛

مگر آنان که خدای عزوجل بر اعتقاد به امامت آن حضرت پایدارشان دارد،

و در دعا برای تعجیل فرج مقدسش، موفقشان فرماید.

كمال الدين، باب ٣٨، حديث أول

حُسْنُ الصُّورَةِ جَمَالٌ ظَاهِرٌ، وَ حُسْنُ الْعُقْلِ جَمَالٌ بَاطِنٌ
صورت نیکو، زیبایی ظاهری است، و عقل نیکو، زیبایی باطنی است.

بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۹

مِنَ الْفَوَاقِرِ الَّتِي تَقْصِمُ الظَّهَرَ، جَارٍ إِنْ رَأَى حَسَنَةً أَطْفَأَهَا وَ إِنْ رَأَى سَيِّئَةً أَفْشَاهَا
از بلاهای کمرشکن، همسایه‌ای است که اگر کار خوبی ببیند، نهانش سازد،
و اگر بد-کرداری ببیند آن را فاش کند.

تحف العقول ، ص ۵۱۷

جُرَأَةُ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ فِي صِغِيرِهِ تَدْعُوهُ إِلَى الْفَقْوَقِ فِي كِبِيرِهِ
فرزندی که به پدرش گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس گردد.

تحف العقول، ص ٥٢٠

إِيَّاكُ وَالْإِذْاعَةُ وَطَلَبُ الرِّئَاسَةِ فَإِنَّهُمَا يَدْعُونَ إِلَى الْهَلَكَةِ
از افشاری اسرار و ریاست طلبی بپرهیز که این دو آدمی را به هلاکت می کشاند.

تحف العقول، ص ٤٨٧

الإشراك في الناس أخفى من دبيب النمل على المصح الأسود في الليلة المظلمة
شرك در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان تر است.

تحف العقول، ص ٥١٧

لِلْقُلُوبِ خَوَاطِرٌ مِنَ الْهَوَى وَ الْغُفُولُ تَزَجُّرُ وَ نَزَادُ فِي التَّجَارِبِ عِلْمٌ مُسْتَأْنَدٌ وَ الْإِعْتَبَارُ يُفِيدُ الرَّشَادَ
دل ها را خاطره هایی از هوا و هوس است، ولی عقل ها مانع می شوند،
و در کوران تجربه ها، دانش تازه ای به دست می آید.

پند و عبرت گرفتن، مایه هدایت است.

نَحْنُ كَهْفٌ لِمَنِ التَّجَأَ إِلَيْنَا
ما پناهگاهی هستیم برای کسی که به ما پناه آورد.

اَهْلُ بَيْتٍ، ج ۱ ص ۲۴۸ ح ۲۴۸

أَكِيس الْكَيْسِينَ مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَ عَمَلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ
زیرکرین زیرکان (و هوشمندترین افراد) کسی است که به حساب نفس خویش پردازد و برای پس از مرگ خویش تلاش نماید.

وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۹۸

امام حسن عسکری علیه السلام:

من الفوائق التي تقصم الظهر جارٌ إن رأى
حسنةً أطْفَاهَا وَ إِنْ رَأَى سَيِّئَةً أَفْشاها
از بلاهای کمرشکن، همسایه ای است که اگر
کردار خوبی را بیند نهانش سازد و اگر کردار
بدی را بیند آشکارش نماید.

reza-tavakolfard.blogfa.com
به نام خدا، به یاد خدا، برای خدا

عَلَيْكُم بِالْفِكْرِ فَإِنَّهُ حَيَاةُ قَلْبِ الْبَصِيرِ وَ مَفَاتِيحُ أَبْوَابِ الْحِكْمَةِ

بر شما باد به اندیشیدن!

که تفکر موجب حیات و زندگی دل آگاه و کلیدهای درب های حکمت است.

الحكم الزاهره، ج ۱، ص ۱۹

امام حسن مکدری علیه السلام:

در تفسیر آیه با مردم ب زبان خوش سخن بگوید. فرموده:
معنی با حمد مردم پس مومن و پسر محافف
ب زبان خوش سخن بگوید. مومن به حمده مبارک
روی خوش شان می ودد و با محاذنان
باشد از اخلاق می کوید که ای ایان بذنب شوند
و حقی اگر شدند، با این رعکار، از بدی حایی آشان
در حق خود و برادران متوفی بیش کیری کرده است

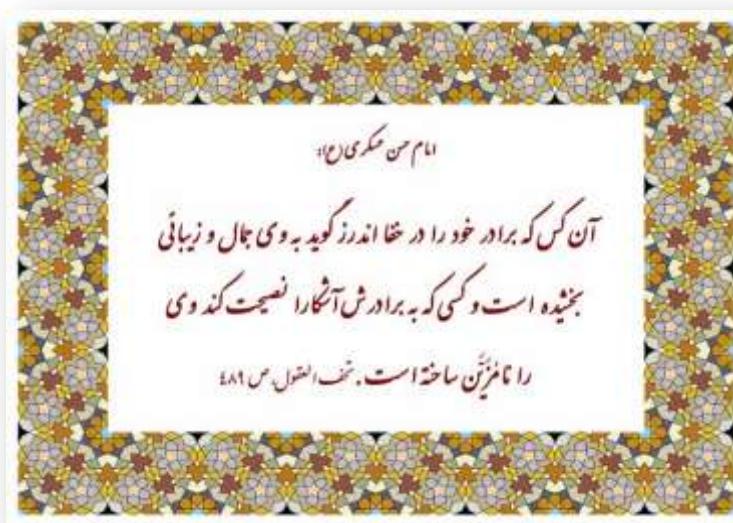
سید علی عسکری علیه السلام

۲۲: ۱۵: ۴

أكثروا ذكر الله و ذكر الموت و تلاوة القرآن و الصلاة على النبي
زياد به ياد خداو مرگ باشید و همواره قرآن بخوانید

و بر پیامبر (صلى الله عليه و آله و سلم) (و آل او) درود بفرستید.

تحف العقول، ص ٥١٨

شیعه علی هم الذین یؤثرون اخوانهم علی أنفسهم و لو کان بیهم خصاصة و هم الذین لا یراهم الله حیث نهادهم و لا یفقد هم حیث أمرهم، و شیعه علی هم الذین مقتلون بعلی فی اکرام اخوانهم المؤمنین

شیعیان علی (علیه السلام) کسانی هستند که برادران (دینی) خود را بر خویش مقدم می دارند،

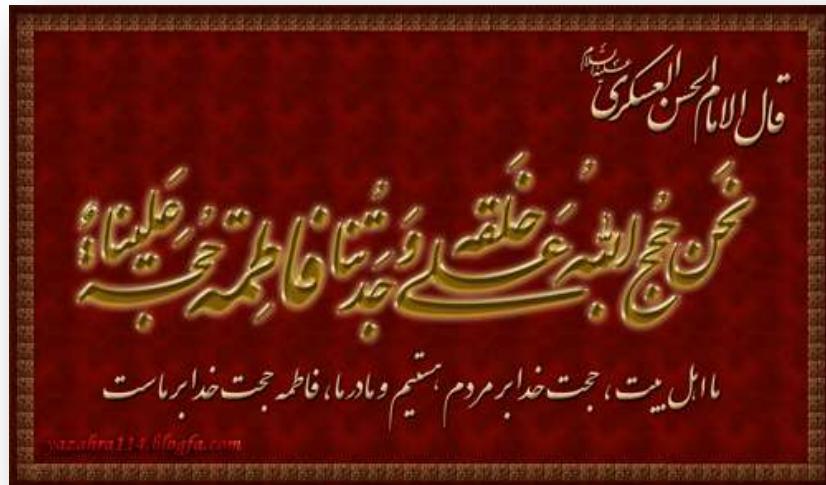
گرچه خودشان نیازمند باشند .

و شیعیان علی (علیه السلام) کسانی هستند که خداوند آنها را در جایی که نهی کرده نمی بیند،

و در جاهایی که خواست خدا می باشد غایب نمی باشند ،

و به آنچه امر نموده عمل می کنند،

و شیعه علی (علیه السلام) در تکریم و احترام برادران مؤمن خود به علی (علیه السلام)
اقتنا می نمایند.

علامات المؤمنين خمس:

صلوة الإحدى و الخمسين و زيارة الأربعين و التختم في اليمين و تعغير الجبين و الجهر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نشانه های مؤمنان (شیعیان) پنج چیز است:

خواندن پنجاه و یک رکعت نماز در هر روز (۱۷ رکعت واجب و ۳۴ رکعت نافله)،

زيارت اربعین امام حسین (عليه السلام)،

داشتن انگشت‌تر در دست راست،

و ساییدن پیشانی به خاک

و بلند خواندن بسم الله الرحمن الرحيم (در نمازها).

روضة الوعاظین، ج ۱، ص ۱۹۵

إِنَّكُمْ فِي أَجَالٍ مَنْقُوْصَةٍ وَ أَيَّامٍ مَعْدُوْدَةٍ وَ الْمَوْتُ يَاتِي بَغْتَةً، مَنْ يَرْزَعُ
 شَرَّاً يَحْصُدُ نِدَامَةً، لَكُلَّ زَارِعٍ مَا زَرَعَ، لَا يَسِيقُ بَطْرِيءَ بِحَظَّهِ، وَ لَا يُدْرِكُ حَرِيصَ مَا لَمْ يُقْدِرْ لَهُ
 شَما عمر كاهنده و روزهای برشمرده ای دارید و مرگ ناگهانی است.

آن که تخم نیکی بکارد خوشی برداشت کند،

و هر که تخم بدی بکارد پشمیمانی برداشت کند.

هر که هر چه بکارد همان برای اوست.

کندکار را بهره از دست نزود، آزمند آنچه را مقدرش نیست به دست نیاورد.

تحف العقول ، ص ۵۱۹

أَزْهَدَ النَّاسَ مِنْ تَرَكَ الْحَرَام

راهدترین مردم کسی است که حرام را ترك نماید.

تحف العقول، ص ٥١٩

هَامَ حَسْنَ عَسْكَرَى عَلَيْهِ السَّلَامُ:

جَدَدَلَ مَنْ كَمْ لَمْرَضَتْ مِنْ رُودٍ وَشَوْصَى مَنْ كَمْ بَرَّ
تَوْدَلِيرَ شُونَرَ

تحف العقول، ص ٤٨٦

أَعْبَدَ النَّاسَ مِنْ أَقْلَمَ عَلَى الْفَرَانِض

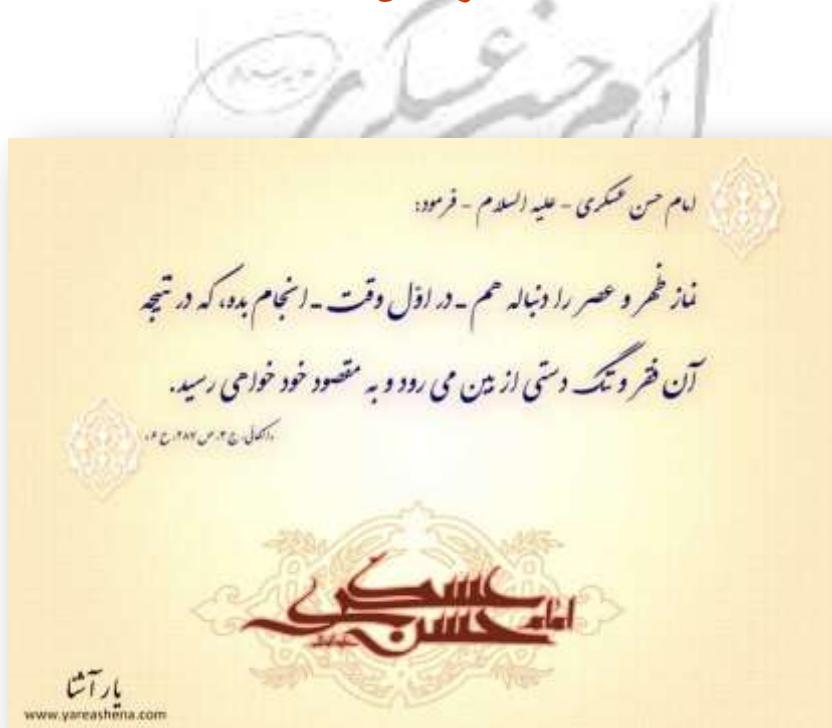
عادترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد.

تحف العقول، ص ٥١٩

أَوْرَعُ النَّاسِ مَنْ وَقَفَ عِنْدَ الشُّبُهَةِ
پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند.

تحف العقول، ص ٥١٩

مَا تَرَكَ الْحَقَّ عَزِيزٌ إِلَّا ذَلَّ، وَ لَا أَخْذٌ بِهِ ذَلِيلٌ إِلَّا عَزَّ

هیچ عزیزی حق را واننهد جز این که خوار شود،

و هیچ خواری به حق نزود جز این که عزیز شود.

تحف العقول، ص ٥٢٠

بئسَ الْعَبْدُ يَكُونُ ذَاوِجَهَيْنِ وَ ذَالسَّانِينِ، يَطْرِى أَخَاهُ شَاهِدًا، وَ يَأْكُلُهُ غَائِبًا، إِنْ أَعْطَى حَسَدَهُ، وَ إِنْ

قَدْرٌ بَدَ اسْتَبَنَهُ دُورُهُ وَ دُورُ زِبَانٍ، كَهْ دَرَ حَضُورَ بَرَادَرْشَ اوْ رَا مَیْ سَتَایِدَ وَ دَرَ غَیَابَ اوْ بَدْگَوَنَیشَ مَیْ کَنَدَ. اَكْمَلَ عَطَایِیَ بَهْ بَرَادَرْشَ رَسَدَ حَسَدَ بَرَدَ، وَ اَكْمَلَ گَرْفَتَارَ گَرَدَدَ اوْ رَا وَانَهَدَ.

تحف العقول، ص ٥١٨

منْ آنسَ بِاللَّهِ إِسْتَوْحَشَ مِنَ النَّاسِ:.
کسی که با خدا مأتوس باشد، از مردم گریزان گردد.
مسند الامام العسكري، ص ۲۸۷

لَيْسَ مِنَ الْأَدَبِ إِظْهَارُ الْفَرَحِ عِنْدَ الْمَحْزُونِ:.
اظهار شادی نزد غمیده، از بی ادبی است.
تحف العقول، ص ۴۸۹

الْمُؤْمِنُ بَرَكَةُ الْمُؤْمِنِ وَ حَجَّةُ عَلَى الْكَافِرِ:

مؤمن برای مؤمن، برکت و بر کافر، اتمام حجت است.
تحف العقول، ص ۴۸۹

أَوْرَعُ النَّاسِ مَنْ وَقَفَ عِنْدَ الشُّبُهَةِ، أَعْبَدُ النَّاسِ مَنْ أَقَامَ عَلَى الْفَرَائِضِ أَزْهَدُ النَّاسِ مَنْ تَرَكَ الْحَرَامَ،
أَشَدُ النَّاسِ اجْتَهَادًا مَنْ تَرَكَ الدُّنُوبَ

پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبیهه توقف کند.

عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد.

Zahedtarin مردم کسی است که حرام را ترک نماید .

کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد.

تحف العقول، ص ٤٨٩

امام عسکری علیه السلام: مَنْ كَانَ الْوَرَغِيَّةُ وَالْكَرْمُ طَيِّبَتُهُ

الْحِلْمُ خُلُّتُهُ، كَلَّرْ صَدِيقَهُ:

امام عسکری علیه السلام فرمودند: کسی که پارسایی خوی او،

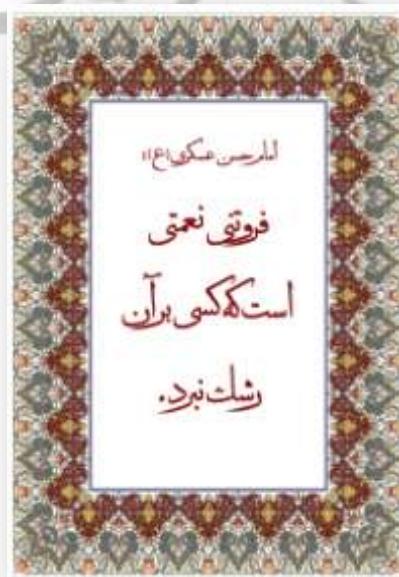
بخشنده‌گی طبیعت او و برداری خصلت او باشد، دوستانش زیاد

شوند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَقْرَبُ إِلَى اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ مِنْ سَوَادِ الْعَيْنِ إِلَى بَيْاضِهَا

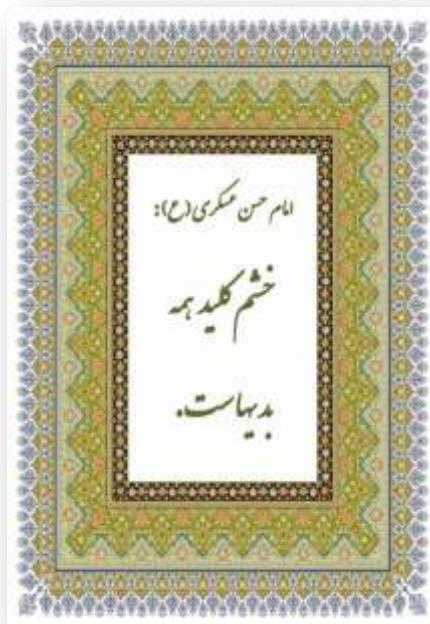
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به اسم اعظم خدا، نزدیکتر از سیاهی چشم به سفیدی آن است .

تحف العقول، ترجمه حسن زاده، ص ٨٨٩

مِنَ التَّوَاضُعِ، السَّلَامُ عَلَى كُلِّ مَنْ تَمَرَّ بِهِ وَالجُلوسُ دُونَ شَرْفِ الْمَجْلِسِ

سلام کردن بر هر کسی که از پیش او می‌گذرد و نشستن در جایی که بالای مجلس نیست، از تواضع و فروتنی است .

من تواضع فى الدنيا لاخوانه فهو عند الله من الصديقين و من شيعة على بن ابيطالب عليه السلام حقاً
کسی که در دنیا نسبت به برادرانش متواضع باشد،
نزد خداوند از صدیقین به شمار می رود ،
و او از شیعیان واقعی على بن ابی طالب عليه السلام است .

احتجاج، طرسی، ج ۲، ص ۲۶۷

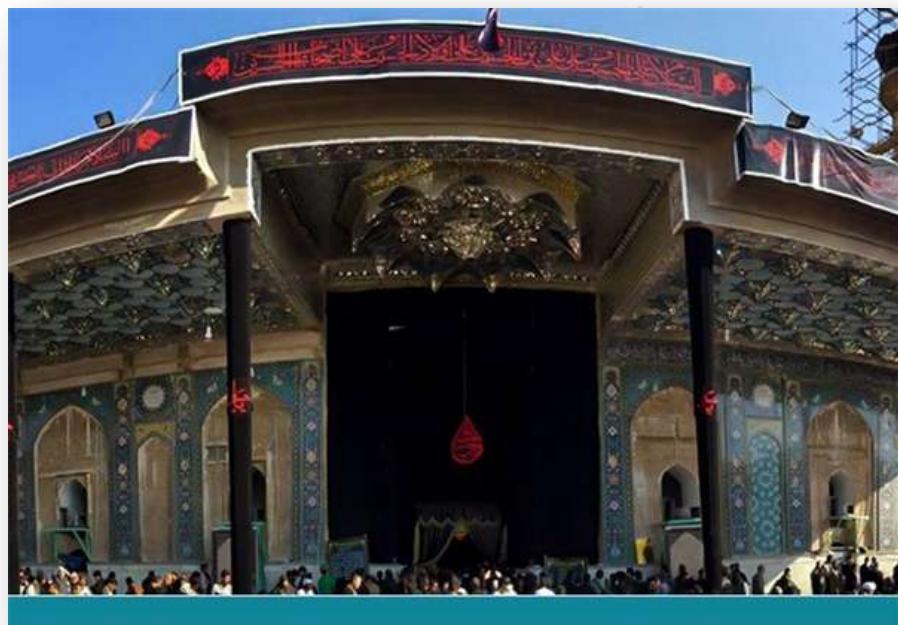
أَلْعَصْلُ عَلَيْهِ الْمَحْرُورُ وَلَا يَعْلَمُ فِي خَمْسِينَ

يَا أَبَا مُحَمَّدٍ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ أَبْيَهَا الزَّكِيُّ الْعَسْكَرِيُّ
يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ
وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حَاجَاتِنَا
يَا وَجِيْهَا عِنْدَ اللَّهِ إِشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ

ای ابا محمد، ای حسن بن علی، ای پاکنهاد عسگری،
ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما،
به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم
و به سوی خدا به تو توسّل جستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم،
ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،

به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی است

لهم اسْأَلُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ
الثَّمَاسِ دُعَا

منابع :

دانشنامه اسلامی

كتاب مهدى موعد (ترجمه جلد سیزدهم بحار الانوار، ص: ۱۸۹ تا ۱۹۸) زندگی دوازده امام، هاشم معروف الحسنى، ترجمه محمد مقدس، ج ۲. رسالت جهانی حضرت مهدی عليه السلام_ فریده گل محمدی آرمان

